

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/137/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819201903
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5819201903.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Erika Vargu a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobkyne: I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, Q., zastúpená splnomocneným zástupcom: Mgr. Milan Migo, advokát so sídlom Alej slobody 2203, Dolný Kubín, IČO: 3227581, proti žalovanému: C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, Q., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Marta Bojo Vevurková, advokátka so sídlom Mieru 312/13, Námestovo, IČO: 42217075, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/50/2019-161 zo dňa 18. júna 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu spôsobom uvedeným vo výrokoch I., II. a III., vo výroku IV. stranám sporu uložil spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyporiadania BSM, žiadnej zo strán vo výroku V. nárok na náhradu trov konania nepriznal a vo výroku VI. každej zo strán uložil nahradiť trovy konania štátu po 50 % tak, ako budú vyčíslené v uznesení vydanom po právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/4/2018-56 zo dňa 18.06.2018 zaniklo BSM strán sporu rozvodom. Z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa S. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol zverený do osobnej starostlivosti matky oproti povinnosti otca prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že do BSM nadobudli byt č. XX vo vchode č. XX na X. poschodí, nachádzajúci sa v bytovom dome súp. č. XXXX k. ú. Z. Q. spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a príslušným spoluvlastníckym podielom na pozemku, ktorého hodnotu ustálil sumou 75.000,- eur. Po rozvoze v byte zostala bývať žalobkyňa s maloletým S. i s dieťaťom, ktoré sa jej narodilo s novým partnerom po rozvoze manželstva so žalovaným. Žalovaný navrhoval v rámci BSM vyporiadať i záväzok, ktorý vznikol na základe zmluvy o bezúčelovom úvere zo dňa 08.11.2015, ktorú žalovaný ako dlžník uzatvoril s veriteľom W. T. I. prostredníctvom W. T. I. pobočka zahraničnej banky Bratislava. Na jej základe mu veriteľ poskytol bezúčelový spotrebiteľský úver s úverovým limitom 9.700,- eur. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že peňažné prostriedky boli spotrebované počas trvania manželstva na bežné výdavky domácnosti, a teda nemôžu byť zohľadnené v rámci vyporiadania BSM. Taktiež bolo v konaní preukázané, že Zmluvou o splátkovom úvere č. 511285640 si sporové strany ako dlžníci od J. J., a.s., so sídlom Bratislava, zobrali úver na bývanie na kúpu bytu vo výške 43.290,- eur, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach po 214,28 eur, celková čiastka spojená s úverom bola dohodnutá na 77.532,25 eur. Zo splátkového kalendára tvoriaceho súčasť zmluvy súd zistil, že záväzok sporových strán ako dlžníkov od zániku BSM dňa 16.06.2018 do konca úverového vzťahu je vo výške 71.990,05 eur. V priebehu splácania banka znížila mesačné splátky úveru z 214,28 eur na 213,71 eur a počnúc splátkou splatnou 06.07.2019 na 163,17 eur až do súčasnosti. Na požiadanie, aby banka oznámila výšku záväzku od zániku BSM do skončenia úverového vzťahu, banka oznámila len výšku zostatku istiny úveru ku dňu

zániku BSM. Súd preto z dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, vyvodil, že výška záväzku z hypotekárneho úveru od zániku BSM 16.06.2018 do skončenia úverového vzťahu 06.06.2046 je vo výške 70.760,01 eur a určil podiel každej zo strán sporu na tomto záväzku na 35.380,- eur ($70.760,01 \text{ eur} / 2 = 35.380,- \text{ eur}$). Ustálil, že žalobkyňa by mala žalovanému na vyrovnanie podielov na BSM doplatiť 2.120,- eur. K tejto čiastke súd pripočítal sumu, ktorú na úver od rozvodu manželstva splatil žalovaný aj za žalobkyňu. Žalovaný na úver od rozvodu manželstva do 15.09.2019 zaplatil 3.054,03 eur, žalobkyňa je preto povinná nahradiť mu polovicu tejto sumy - 1.527,02 eur. Na podklade uvedeného ustálil sumu, ktorú je žalobkyňa povinná žalovanému zaplatiť celkovo na 3.647,02 eur. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 257 CSP. Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Prihliadol na špecifický charakter konania o vyporiadanie BSM s tým, že je v záujme oboch sporových strán. U žiadnej z nich nemožno konštatovať, že by mala v spore úspech, resp. neúspech. Pokiaľ sa týka trov štátu, tieto vznikli v podobe nákladov spojených s podaním bankovej informácie, súd uložil každej zo sporových strán, aby zaplatila trovy štátu v rozsahu 50 % a zároveň uložil sporovým stranám zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 2.250,- eur ako 3 % z hodnoty vecí, ktoré patria do BSM.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný. Žiadal rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že na pojednávaní dňa 19.05.2021 súd znemožnil uplatňovať právo právneho zástupcu žalovaného, ktorý navrhoval vykonať znalecké dokazovanie na stanovenie všeobecnej hodnoty bytu, ktorý bol predmetom vyporiadania. Súd zamietol vykonať dôkaz navrhovaný žalovaným s tým, že vo veci sa jedná už o druhé pojednávanie a žalovanému oznámil, že pokiaľ mal záujem, mal dať vyhotoviť vlastný znalecký posudok na stanovenie všeobecnej hodnoty bytu, ten predložiť na súde. Súd prvej inštancie konštatoval, že vo veci sa jedná o druhé pojednávanie nesprávne, zamietol návrh na vykonanie dokazovania na stanovenie všeobecnej hodnoty bytu, čím uprel žalovanému právo na spravodlivý proces. Právny zástupca žalovaného na otázku súdu, akú sumu považuje za prijateľnú za byt, z opatrnosti uviedol aspoň 75.000,- eur, avšak ani žalovaný ani právny zástupca nie sú odborníci, nemajú vzdelanie na ohodnocovanie nehnuteľností, a preto takéto konanie súdu je podľa nich popieraním práva na spravodlivé súdne konanie a hodnota bytu je určená neobjektívne. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 53/2019 z 31. marca 2020, ako i nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 168/2019 z 21. novembra 2019. Zároveň súd zamietol návrh na výsluch žalovaného, ktorým ho žiadal vypočuť v jeho bytovej situácii, pričom na strane 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku dôvodil absenciou tvrdenia žalovaného. Žalovaný nemá vlastné bývanie, v súčasnosti žije u svojej matky, nemá ani finančné prostriedky na zabezpečenie vlastného bývania, zo spoločného bytu odišiel z dôvodu nasťahovania si nového partnera žalobkyňou, s ktorým má maloleté dieťa. Vytýkal, že súd nezobral do úvahy, že po odchode zo spoločnej domácnosti naďalej uhrádzal splátky hypotekárneho úveru výlučne sám, bez súčinnosti žalobkyne, a to až do septembra 2019. Žalobkyňa začala splácať len polovicu zo splátky na hypotekárny úver až od októbra roku 2019 a po obdržaní predžalobnej výzvy. Žalobkyni navrhol, aby predčasne splatili hypotekárny úver za pomoci rodinných príslušníkov, nakoľko v takomto prípade by boli odpustené úroky a iné poplatky spojené s hypotekárnym úverom, čo by konečnú sumu úveru výrazne znížilo. J., a.s. v odpovedi na výzvu uviedla, že úver bol od 26.06.2018 splácaný v splátkach vo výške 198,06 eur a od 06.05.2019 vo výške splátky 151,22 eur, úroková sadzba sa výrazne zmenila z pôvodnej 3,6 % na súčasnú 1,39 %. Žalovaný predpokladal, že súd výraznú zmenu úrokovej sadzby hypotéky bude brať do úvahy pri rozhodovaní o vyčíslení zostatku nesplateného úveru. Pokiaľ nevedel presne vyčísliť výšku zostatku, mal na splácanie hypotekárneho úveru zaviazat' obidve sporové strany, každú v jednej polovici, čo by bolo za danej situácie spravodlivejšie. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nevzal do úvahy zníženie úrokovej sadzby z 3,6 % na 1,39 %. Ďalej dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1881/2001, z ktorého záverov mal súd v konaní vzhľadom na nemožnosť zistenia zostatku výšky úveru vrátane príslušenstva vychádzať.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že je irelevantné, či k dohode o cene bytu došlo na prvom, resp. druhom pojednávaní. Bol to totiž priamo žalovaný, ktorý sa vyjadril, že za adekvátnu aktuálnu všeobecnú cenu bytu považuje 75.000,- eur, s ktorou žalobkyňa súhlasila. Súd preto nemal ani najmenší dôvod nijakým spôsobom cenu bytu rozporovať, či vykonávať ohľadne toho ďalšie dokazovanie. Ďalej uviedla, že ak by i žalobkyňa nemala naštrené finančné prostriedky na „vyplatenie bytu“, či na zaplatenie zostatku hypotekárneho úveru, takýto argument by nemohol v žiadnom prípade prevážiť to, že v prípade nepriznania bytu do jej výlučného vlastníctva by ju súd dostal s dvoma maloletými deťmi do zjavne ťažkej situácie i po finančnej stránke nezvládateľnej. Pokiaľ navrhoval

rozhodnúť tak, že povinnosť zaplatiť zostatok dlhu uloží súd každému v 1/2-ici, takýto názor označila za čisto „hypotetickú“ možnosť pre rozhodnutie súdu, navyiac s odkazom na rozsudok NS ČR, rozsudok iného štátu, ktorý je 20 rokov starý. Z odvolania nie je zrejmé, či a aká je „ustálená“ rozhodovacia prax súdov SR.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozsudok prvoinštančného súdu postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) v súvislosti s ustanovením § 391 ods. 1 CSP zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Podľa § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pri vypořiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

7. Právna úprava výslovne neustanovuje presné kritériá pre rozhodnutie o tom, ktoré časti majetku majú v rámci vypořiadania pripadnúť tomu-ktorému manželovi. Ak v konaní o vypořiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov výjdu najavo rôzne skutočnosti odôvodňujúce prikázanie veci každému z manželov, je vecou úvahy súdu, aké riešenie zvolí a ktorému z manželov konkrétnu vec z bezpodielového spoluvlastníctva prikáže. Táto úvaha súdu musí byť riadne odôvodnená, vychádzať z právne významných skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, nesmie byť zjavne neprimeraná a najmä, ak pôjde o hodnotnejšie časti majetku. Určujúcim je zásadne hľadisko účelného využitia veci, ďalšou je zásada rozdelenia jednotlivých častí majetku medzi manželov tak, aby suma, ktorú je jeden z manželov povinný zaplatiť druhému na vyrovnanie podielov, bola pokiaľ možno čo najnižšia. Súd by mal zobrať do úvahy aj hľadiská vyplývajúce z § 150 OZ, najmä potreby maloletých detí a zásluhy manžela na nadobudnutí a udržaní spoločného majetku. Do istej miery možno prihliadať i na to, ktorý z manželov vec po zániku bezpodielového spoluvlastníctva užíva. Súdby musia dbať tiež na to, aby nebol majetok väčšej hodnoty, a teda aj povinnosť zaplatiť vyššiu sumu na vyrovnanie hodnoty podielov prikázaný účastníkovi, ktorému jeho majetkové pomery objektívne neumožňujú túto čiastku uhradiť, resp. pre ktorého by jej zaplatenie bolo zvlášť ťaživé.

8. V preskúmvanej veci bolo preukázané, že v byte, ktorý je predmetom vypořiadania, po rozvode manželstva ostala bývať žalobkyňa s dvoma maloletými deťmi. Tiež bolo v konaní preukázané, že má iného partnera, s ktorým má dieťa.

9. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd nedostatočne vyhodnotil bytovú situáciu strán i tým, že neumožnil žalovanému ho v danej veci vypočúť, na jeho bytové pomery a žalobkyňu na odkázanosť bývania v predmetnom byte, ako i bytovú situáciu jej partnera. Dostatočne nezistil schopnosti žalobkyne vyplatiť žalovaného na vyrovnanie jeho spoluvlastníckeho podielu za byt. Nezistoval nielen jej úspory, prípadne finančné možnosti jej nového partnera a jeho bytovú situáciu, ale najmä schopnosť žalobkyne zabezpečiť si pre seba úver od peňažného ústavu. Pre prikázanie bytu do výlučného vlastníctva žalobkyne totiž nie je rozhodujúce iba to, že v byte býva s dvoma maloletými deťmi, ale taktiež je potrebné zohľadňovať i jej schopnosť vyplatiť žalovaného a poskytnúť mu adekvátnu finančnú náhradu. V opačnom prípade by totiž postup súdu neprimerane zvýhodnil žalobkyňu oproti žalovanému, ktorý by jednak stratil právo na prikázanie bytu do výlučného vlastníctva a na druhej strane by nemal ani istotu v získaní peňažnej náhrady za jeho vyrovňavací podiel.

10. Súdna prax zaviedla pravidlo oceňovania vecí pre účely vypořiadania, podľa ktorého pri stanovení ceny veci pre účely vypořiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vychádza z ceny vecí v dobe vypořiadania, avšak z jej stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva. Z odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, ako i z vykonaného dokazovania, vyplynulo, že byt s príslušenstvom, ktorý

strany sporu nadobudli počas manželstva do BSM, ocenili sumou 75.000,- eur ako hodnotu, na ktorej sa sporové strany zhodli na pojednávaní. V podanom odvolaní žalovaný takto ustálenú hodnotu bytu namieta s tým, že na ocenenie hodnoty bytu navrhoval nariadiť znalecké dokazovanie a iba obštrukciou súdu k vykonaniu tohto dôkazného prostriedku nedošlo. Sumu 75.000,- eur navrhol z opatrnosti, žalovaná ju nerozporovala.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd si vyložil ustanovenia o tzv. sudcovskej koncentrácii nesprávne a extrémne formalisticky, pokiaľ neumožnil žalovanému doplniť, resp. upresniť svoje skutkové a právne tvrdenia. Nevyhovel jeho požiadavke nariadiť znalecké dokazovanie na ohodnotenie ceny bytu s príslušenstvom. Podľa názoru odvolacieho súdu mu odňal procesné práva v takej miere, že bolo porušené právo na spravodlivý proces. V zmysle § 150 ods. 2 CSP platí, že na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd požiadať strany sporu o ďalšie skutkové tvrdenia vzhľadom na charakter predmetu sporu. Podľa názoru odvolacieho súdu musí byť postup súdu prvej inštancie taký, aby prispel k náležitému objasneniu veci a k rozhodnutiu v primeranom v čase a najmä vzhľadom na to, že predmetom vypořádania je byt s príslušenstvom, ktorý nadobudli strany sporu za trvania manželstva, prispieť k tomu, aby sa pri ohodnotení tohto bytu s príslušenstvom použili dlhodobé vžitá pravidlá, navyše ustálené súdnou praxou. I keď žalobkyňa žalovaným uvedenú hodnotu bytu s príslušenstvom nerozporovala, mal by súd tiež zväžiť skutočnosti, ktoré ju k nerozporovaniu hodnoty bytu uvedenej žalovaným viedli a tiež, či sa takto nesporná skutočnosť v neprimeranej miere neodchýlila od objektívne zistiteľnej ceny bytu s príslušenstvom v danom mieste a čase.

12. Za nesprávny postup odvolací súd považoval i snahu súdu vlastným výpočtom ustáliť zostatok hypotekárneho úveru, úhradu ktorého prevzala na seba žalobkyňa. V konaní bolo nesporné, že v priebehu splácania hypotekárneho úveru dochádzalo k zmene výšky splátok, ktoré dlžníci na úhradu úveru banke poskytovali. I z tohto je možné vyvodiť, že ku dňu rozhodnutia bez úplného zaplatenia úveru nie je možné presne vyčísliť zostatok úveru, že výška príslušenstva - úrokov sa môže v priebehu času meniť. Preto súdna prax pristúpila k rozhodnutiam, podľa ktorých súdy uložia povinnosť zaplatiť zostatok dlhu hypotekárneho úveru obom manželom v rovnakej polovici s tým, že pokiaľ niektorý z nich zaplatí peňažnému ústavu viac, má právo sa voči druhému účastníkovi domáhať finančného vypořádania (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 1881/2001). Iba takýmto rozhodnutím súd v otázke vypořádania hypotekárneho úveru nezasiahne do postavenia hypotekárneho veriteľa, nezhorší jeho postavenie. I v prípade, ak by zostatok dlhu prebral na úhradu iba jeden z manželov, obaja manželia naďalej zostávajú dlžníkmi a veriteľ sa môže domáhať splnenia dlhu od ktoréhokoľvek z nich.

13. V nadväznosti na uvedené odvolaciemu súdu nezostávalo, len rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní prvoinštančný súd vypočúva žalovaného na jeho aktuálnu bytovú situáciu, žalobkyňu k možnostiam vyplatenia vypořádacieho podielu za byt žalovanému s tým, že tieto musí žalovaná i reálne preukázať a na úhradu zostatku hypotekárneho úveru zaviazá oboch bývalých manželov rovnakým dielom. Iba tak sa dosiahne spravodlivé usporiadanie vzťahov strán sporu.

14. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)